

بیانات در محفل انس با قرآن - 8 / تیر / 1393

در اولین روز ماه مبارک رمضان ۱۴۳۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلوة على رسوله و آله الميامين
خداوند متعال را شکرگزاریم که عمر داد و توفیق داد تا بتوانیم امسال هم ماه مبارک رمضان را با این محفل نورانی آغاز کنیم. خوشامد عرض میکنم به همه‌ی شما قراء محترم، حافظان محترم، قرآنیان عزیز، بخصوص برادرانی که برنامه اجرا کردند و مجری محترم؛ ان شاء الله که همه‌ی شماها جزو اصحاب قرآن در دنیا و آخرت محشور باشید. کاری که قرآنی‌ها امروز در کشور ما میکنند، به نظر من یک کار راهبردی و مهم است. درست است که انس با قرآن برای خود تلاوت‌کننده‌ی قرآن و مأنوس با قرآن مایه‌ی ارتفاع درجات و تعمیق معارف است - این به جای خود محفوظ؛ یعنی فیضی که خود شما خواننده‌ی قرآن و تالی قرآن میبیرید، این در جای خود دستاورد مهمی است - اما در ورای این یک دستاورد دیگری وجود دارد که دایره‌ی آن وسیع‌تر است، و آن عبارت است از نزدیک کردن جامعه‌ی اسلامی به فهم قرآن و به انس با قرآن، و نزدیک شدن به قرآن؛ این خیلی مهم است. امروز جامعه‌ی قرآنی ما، قاریان و حافظان و ترتیل‌کنندگان و بقیته‌ی کسانی که در این راه تلاش میکنند، در واقع این حرکت راهبردی را دارند انجام میدهند و این بسیار مهم است؛ این را باید قدر دانست.

حقیقت این است که بحمدالله در این چند سال، جامعه‌ی قرآنی پیشرفت بسیار زیادی کرده است. ما این جلسه‌ی سالی یک‌بار را سالهای متمادی است که داریم، و من پیشرفت محسوس انس با قرآن، تلاوت قرآن را در بین مردمان، جوانانمان و علاقه‌مندان و گسترش روزافزون این معنا را میبینم؛ بحمدالله این جای شکرگزاری دارد؛ ولی فاصله‌ی ما با آنچه مطلوب است، فاصله‌ی زیادی است. نه به معنای اینکه سطح قاری ما شخصاً یا نوعاً و مجموعاً از سطح مطلوب پایین‌تر یا خیلی پایین‌تر است؛ نه، این منظور نیست - بحمدالله قرآنی خوبی داریم که از لحاظ تلاوت، از لحاظ ترتیل، از لحاظ اصوات و الحان، از لحاظ توجه به معنا و کیفیت تلاوت به صورت زنده‌کننده‌ی معنای قرآن برای مستمع، در سطوح بالا هستند؛ از این جهات بحمدالله پیشرفتها خیلی خوب است - لکن در سطح عمومی جامعه نه، ما در حد مطلوب نیستیم و فاصله‌مان زیاد است. باید در کشور ما و در میان جامعه‌ی ما ترتیبی اتخاذ بشود که همه‌ی آحاد مردم به نحوی با قرآن انس داشته باشند و مفاهیم قرآنی برای اینها مفهوم باشد و معنای قرآن را درک کنند، به قرآن مراجعه کنند؛ ولو به طور اجمال از مفاهیم قرآنی سر در بیاورند. باید به اینجا برسیم. در کشورهایی که زبانشان عربی است، این مرحله را آسان‌تر طی میکنند؛ در کشور ما که زبان ما عربی نیست، به این مرحله دشوارتر میرسیم، ولی خوشبختانه - بارها عرض کرده‌ایم - کلمات قرآنی، کلمات آشنایی برای ما است؛ فهمیدن معنای آنها برای مردم ما دشوار نیست و قدری انس و ممارست میتواند این چیزی را که مطلوب ما است، ان شاء الله در جامعه به وجود بیاورد.

و شما برادران عزیز توجه داشته باشید که نظام اسلامی و جامعه‌ی اسلامی با انس روزافزون با قرآن استحکام درونی پیدا میکند؛ و استحکام درونی آن چیزی است که جوامع را در راههای مطلوب خودشان و به سوی مطلوبهای خودشان قادر میسازد و قدرت برخورد با چالشها به جوامع میدهد. باید در درون مستحکم بود؛ این استحکام درونی به برکت انس با قرآن حاصل میشود. انس با قرآن ایمان را تقویت میکند، توکل به خدا را زیاد میکند، اعتماد به وعده‌ی الهی را زیاد میکند، ترس و خوف از مشکلات مادی را در انسان کم میکند، انسانها را تقویت روحی میکند، اعتماد به نفس میدهد، راههای تقرب به خدا را برای انسان روشن میکند. فواید و منافع انس با قرآن در این بخش اینها است.

قرآن کتاب معرفت است، کتاب نور است. وَ مَا جَالَسَ هَذَا الْقُرْآنَ أَحَدًا إِلَّا قَامَ عَنْهُ بِزِيَادَةٍ أَوْ نَقْصَانٍ زِيَادَةٌ فِي هُدًى أَوْ

نقصان فی عمی ؛ (۱) این کلام منسوب به امیرالمؤمنین است ؛ فرمود: هرکسی که با قرآن نشست، از این نشست که برخاست، یا هدایتی در او افزون شده است یا بی‌معرفتی و کوری‌ای از او کم شده است. یک افزایشی و یک نقصانی در او به‌وجود می‌آید، افزایش در هدایت و نقصان در کوری، نقصان در گمراهی، یعنی گمراهی انسان کم می‌شود. هدایت انسان، آگاهی انسان افزایش پیدا میکند ؛ نشست و برخاست با قرآن این‌جوری است ؛ این البته با توجه و تدبّر در قرآن حاصل می‌شود. قرآن را باید با توجه خواند ؛ توجه داشته باشیم که صرف تشکیل این اصوات مطلوب نیست ؛ با توجه به معانی، با توجه به مرادات (۲) قرآنی باید قرآن را خواند ؛ اگر این شد، آن وقت جامعه‌ی اسلامی راه خودش را پیدا میکند. *اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ* ؛ (۳) از ظلمات خرافات، از ظلمات گمراهی‌ها، از ظلمت ترس، از ظلمت توهمات، انسان خارج می‌شود «*إِلَى النُّورِ*» ؛ نور هدایت، نور معرفت، نور تقرب به پروردگار، نور انس با پروردگار. اینها خصوصیات [است] که با نشستن با قرآن و انس با قرآن برای انسان به‌وجود می‌آید و ما به این احتیاج داریم ؛ امت اسلامی امروز به این احتیاج دارد. جامعه‌ی اسلامی امروز با چالشهای جدی روبه‌رو است ؛ مکرر عرض کردیم توجه به چالشها به معنای این نیست که ما احساس کنیم که دشمن قوی است و بر ما غلبه پیدا خواهد کرد ؛ این جور نیست. جامعه‌ی اسلامی با چالشها مواجه است و مواجهه‌ی با چالشها یک فرصتی است برای اینکه اسلام بتواند از مراحل سیر تاریخی حرکت به سوی اعتلای مورد نظر، ان‌شاءالله یک پله‌ی دیگر، یک حرکت دیگر، یک مرحله‌ی دیگر پیش برود ؛ امروز این‌جوری است. ما در دوره‌های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی و قبل از بیداری اسلامی، دنیای اسلام را در حال غفلت میدیدیم ؛ امروز دنیای اسلام در حال آگاهی است. حوادثی هم که در دنیای اسلام رخ میدهد، به کمک آگاهی امت اسلامی می‌آید ؛ ما را آگاه‌تر میکند، روشن‌تر میکند، وظایف ما را برای ما مشخص‌تر میکند. دشمنان اسلام از این بصیرت مؤمنین و امت اسلامی بیمناکند ؛ ما این بصیرت را باید روزبه‌روز تقویت بکنیم ؛ اولین مرحله همین است که این چالشها را بشناسیم.

آنچه دیده می‌شود در دنیای اسلام این است که به نام اسلام، دشمنان اسلام در پوشش اسلام با اسلام مقابله میکنند ؛ همان تعبیری که امام بزرگوار ما (رضوان الله تعالی علیه) فرمود: اسلام آمریکایی، در مقابل اسلام ناب محمدی. (۴) اسلام آمریکایی، اسلامی است که با طاغوت می‌سازد، با صهیونیسم می‌سازد، در خدمت هدفهای آمریکا قرار می‌گیرد، ظاهر آن هم اسلام است، اسم آن هم اسلام است، شاید بعضی از مراسم اسلامی را هم انجام میدهند ؛ اگرچه آن‌طوری که انسان می‌شنود - حالا ما اطلاع خیلی دقیقی نداریم - این کسانی که به نام اسلام، با شکل تعصب‌آمیزی در برخی از کشورها - اخیراً در عراق و قبلاً در برخی از جاهای دیگر - ظهور و بروز پیدا کردند، خیلی هم پایند به احکام و شریعت دینی و وظایف دینی شخصی هم نیستند ؛ اما آنچه مسلم است، در جهت کلی قطعاً ۱۸۰ درجه در جهت مخالف اسلام حرکت میکنند. اسلام همراهی با دشمنان دین را، ولایت دشمنان دین را، ولایت مستکبرین را جزو چیزهایی دانسته است که مؤمن باید از آن برکنار باشد ؛ *الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ* ؛ (۵) اگر شما با نام اسلام، در راه طاغوت حرکت میکنید، کشف بکنید که این اسلام، اسلام درست و حسابی‌ای نیست، اسلام واقعی نیست، یک جای کار عیب دارد ؛ امروز این جور است.

البته انسان دستهای دشمن را میتواند ببیند ؛ باید باور کرد که دست خبیث سرویس‌های امنیتی و جاسوسی رژیمهای دشمن اسلام در ایجاد این جور قضایا و این جور بلواها برای مسلمانها - حالا یا مستقیم یا غیر مستقیم - نقش حتمی دارند ؛ آنها هستند که دارند صحنه‌گردانی میکنند، کما اینکه انسان مشاهده میکند ؛ نشانه‌ها و دلایل آنها هم آشکار است. اگر امت اسلامی با معارف قرآن انس داشته باشد، بیشتر آشنا باشد، این جور حوادث کمتر پیش می‌آید. ارتباط و اتصال دلها به خدا مانع می‌شود از اینکه دلها به راه خدا خیانت کنند ؛ که امیدواریم این پیش بیاید.

شما جوانهای قرآنی و کسانی که در راه قرآن عمر خود را، سالهای خود را، جوانی خود را، نیروی خود را مصرف میکنید، از خدای متعال شاکر باشید ؛ این توفیق بزرگی است که خدای متعال جوانان را، نوجوانان را توفیق بدهد که اینها انس پیدا کنند با قرآن ؛ راه قرآن را انتخاب بکنند. چنین چیزی در دورانهای گذشته نبود ؛ قرآن در بین جوانان رواج نداشت، ترویج نمیشد ؛ امروز بحمدالله در بین جوانها ترویج میشود ؛ و شما جزو عوامل و تأثیرگذاران این ترویج هستید ؛ این را قدر بدانید.

و سعی کنند برادرانی که در زمینه‌ی قرآن فعالیت میکنند، در عمل هم «کونوا دُعاة الناس یغیر السیتیکم» (۶) [باشند]؛ نشان بدهند که از لحاظ پایبندی به مقررات دینی، به ضوابط دینی جزو افراد برجسته هستند؛ این را نشان بدهند تا تأثیر قرآن در عمل آنها خودش را نشان بدهد: در ممشای عمومی، در سلوک، در بواطن، در ظواهر؛ ظواهر، ظواهر اسلامی؛ کیفیت برخورد، کیفیت اسلامی؛ اینها را مراعات بکنند. الذین إذا ذکر الله و جلت قلوبهم و إذا تلیت علیهم آیتة زادتهم ایماناً؛ (۷) یک نشانی از این خصوصیات را برادرانی که با قرآن بیشتر مأنوس هستند، نشان بدهند. آنچه شما انجام میدهید - که امروز بحمدالله نشانه‌ی قرآنی، یک نشانه‌ی پرافتخاری است - برای جوانها و برای نوجوانها و برای مستمعین شما میتواند یک الگویی باشد؛ از شما یاد بگیرند. سعی کنید چیزهایی را از شما یاد بگیرند که موجب نزدیکی آنها به خدا باشد.

پروردگارا! به محمد و آل محمد تو را سوگند میدهم ما را با قرآن زنده بدار؛ ما را با قرآن همنشین بفرما؛ ما را در راه قرآن زنده بدار؛ ما را در راه قرآن بمیران؛ ما را با قرآن محشور بفرما؛ قرآن را از ما راضی و خشنود بگردان. پروردگارا! به محمد و آل محمد از این مجلس، از این برنامه‌ها و از این اجرای تلاوتها، به روح مطهر امام بزرگوار و ارواح مطهره‌ی شهیدان، هدیه‌ی گرانبهای امروز را عنایت بفرما. پروردگارا! به محمد و آل محمد ما را در راه اسلام، در راه قرآن، در راه شهیدان و مجاهدان راه حق ثابت قدم بدار. و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

(۱) نهج البلاغه، خطبه‌ی ۱۷۶

(۲) خواستها

(۳) سوره‌ی بقره، بخشی از آیه‌ی ۲۵۷

(۴) از جمله، صحیفه‌ی امام، ج ۲۱، ص ۱۲۰

(۵) سوره‌ی نساء، بخشی از آیه‌ی ۷۶

(۶) بحارالانوار، ج ۶۷، ص ۳۰۹

(۷) سوره‌ی انفال، بخشی از آیه‌ی ۲